

Fiktiossa, osa III

Katsotaan, miten tarinassa käy. Aloitetaan lämmittelyillä, ja siirrytään sitten jatkamaan tarinaa. Koska Fiktiossa II – ja III -jaksojen välissä on tarkoitus pitää pidempi tauko siten, että jaksot toteutetaan eri päivinä, lämmittelyharjoitteet on tässä jaksossa valittu valmiiksi.

1. Lämmittelyharjoitteet

Fiilistanssi. Muunnelma alun Nimi ja fiilis -harjoitteesta.

Ensin *Fiilis ja liike* piirissä: **jokainen tekee vuorollaan tämänhetkistä fiilistään kuvaavan liikkeen, jonka muut toistavat yhtä aikaa.** Sitten ohjaaja jakaa ryhmän kolmen hengen pienryhmiksi. Pienryhmissä tehdään ryhmän jäsenten liikkeistä kolmen liikkeen sarja. Sarjaa harjoitellaan ryhmän kesken sillä tavoin, että ryhmä voi näyttää sarjansa piirissä ja muut voivat toistaa sen. Päätäkää ensin, mihin järjestykseen liikkeet laitetaan.

Hyvä. Minä voin laskea rytmiä kaikille ryhmille yhtä aikaa. Ohjaaja laskee rauhallista rytmiä samaan tapaan kuin Fiktiossa II -jakson Muistelutanssissa: **liike yksi, liike kaksi, liike kolme; liike yksi, liike kaksi, liike kolme, ...**

Hyvä! Näyttää siltä, että sarjat ovat valmiita opetettavaksi kaikille. Palataan piiriin. Ryhmä kerrallaan tekee nyt oman sarjansa. Jotta toiset voivat toistaa sarjan, ryhmä tekee sen ensin malliksi neljä kertaa peräkkäin. Minä lasken rytmiä samalla tavoin kuin äsken. Kun olemme nähneet liikesarjan neljä kertaa, kaikki liittyvät mukaan vielä toiselle neljän kerran kierrokselle. Sen jälkeen ryhmä ja liikesarja vaihtuu. Tuntuuko selvältä? Hyvä, aloitetaan!

Olen puu, olen omena. Tehdään ensin Tutustutaan draamatyöskentelyyn -jaksolla ohjeistettua versiota.

Jonkin ajan päästä **muunnetaan harjoitetta siten, että ohjaaja sanoo piirin keskelle tuotettavan kuvan aiheen** (esim. Pysäköintisakko, Kaatunut marjasanko, Kahvihetki) ja **ryhmä tuottaa kuvan elementtejä piirin keskelle yksi kerrallaan.** Tässä versiossa kuvaa jatketaan, kunnes kuvaan ei enää liity uusia henkilöitä. Uuteen kuvaan siirrytään niin, että ohjaaja sanoo uuden aiheen ja kaikki edellisessä kuvassa olijat palaavat piiriin. Uusi kuva alkaa rakentua tyhjään tilaan.

Lopuksi tehdään vielä muutama kuva niin, että kuvan aiheen voi sanoa kuka vain kuvassa olijoista. Aiheen saa sanoa heti, kun edellinen kuva on valmis. Kun uusi aihe on sanottu, kaikki edellisen kuvan osallistujat palaavat piiriin, ja uusi kuva alkaa rakentua tyhjään tilaan. Uuden kuvan voi aloittaa kuka tahansa.

Pierrot'n yökone. Kerrataan Pierrot'n kokemus yöstä, sitä tarvitaan tarinan seuraavassa vaiheessa.

2. Ohjaaja kertoo, missä kohtaa tarinaa ollaan menossa

(Ohjaaja ottaa fläppi-Colombinen ja asettaa sen viereensä.) Istutaan hetkeksi lattialle.

Tarinamme on edennyt kohtaan, jossa Pierrot lähtee tavalliseen tapaan leipomostaan yölliselle retkelleen. Tällä kertaa kaikki on kuitenkin toisin: sekä pesula että Colombine ovat muuttuneet Harlekiinin jäljiltä niin, ettei Pierrot tunnista enää kumpaakaan. (Näyttää fläppi-Colombinea.) Kaiken huipuksi Pierrot näkee Colombinen ikkunasta jotakin, mikä kirjaimellisesti pudottaa hänet unelmista maan pinnalle – ja kipeästi. Hän nousee kuitenkin jaloilleen ja palaa leipomoon. Hän kirjoittaa Colombinelle kirjeen, ja nyt hän myös lähettää sen.

Pierrot meni takaisin ulos kirje kädessään. Yhä ontuen hän etsi ja epäroi hetken, mutta päätti sitten ripustaa viestinsä yhteen telineen tukipuusta. Sitten hän palasi leivintupaan. Tuuletusikkunasta sammui valo. Suuri pilvi peitti kuun surulliset kasvat.

3. Ohjaaja kertoo tarinaa eteenpäin

Tähän jäimme viimeksi. Pierrot'n kirje on kiinnitettynä maalaustelineeseen. Huomaakohan Colombine sen?

Uusi päivä koitti paisteisena. Harlekiini ja Colombine hyppäsivät käsi kädessä kadulle pesula-värjäämöstä. Colombinella ei ollut enää tavanomaista valkoista mekkoaan. Hänen pukuaan koristivat nyt kirjavat vinoneliöt, joissa loistivat kaikki muut värit paitsi musta ja valkoinen. Hän oli pukeutunut juuri niin kuin Harlekiinin maalaama Colombine. Hänestä oli tullut harlekiini. Miten onnellisia he olivatkaan! He tanssivat yhdessä talon ympärillä. Sitten Harlekiini ryhtyi yhä tanssien vallan outoon puuhaan. Hän purki talon seinään nojaavat telineet ja kokosi niistä taas omituisen kulkuneuvon. (Ohjaaja käärii fläppi-Colombinen rullalle ja heilauttaa rullaa kuin taikasauvaa:) Asuntovaunuhan siitä sukeutui. Colombine istahti kokeeksi aisalle. Harlekiinin mielestä heidän lähtönsä näytti olevan itsestään selvä. Hänhän oli kiertolainen, joka eli maalaustelineillään kuin lintu oksallaan. Hän ei voinut missään tapauksessa viipyä pitempään. Eikä hänellä sitä paitsi ollut enää mitään tekemistäkään täällä, ja kukoistava maaseutu houkutti matkaan.

4. Harlekiini ja Colombine matkalla

Tälle tarinan vaiheelle on kolme erilaista toteuttamisvaihtoehtoa, **A.** ja **B.1.** sekä **B.2.** Ohjaaja valitsee niistä sopivimman.

A. Kolme kuvaa tapahtumien kulusta pienryhmien esityksinä

Jatketaan tarinaa eteenpäin kolmen tilannekuvan avulla. Kuvat saavat sisältää liikettä ja ääntä, jos se tuntuu tarpeelliselta.

Jaan teidät kolmeen ryhmään. Jokainen ryhmä saa lapun, jossa on määritelty paikka ja tilanne Harlekiinin ja Colombinen yhteiseltä matkalta. Tehtävänne on tehdä kuva tuosta tilanteesta siten, että kaikki ryhmänne jäsenet ovat mukana.

Aikaa kuvan suunnitteluun ja kokeilemiseen on muutama minuutti. Kun kuvat ovat valmiit, ne näytetään yksi kerrallaan. Muut ovat yleisönä ja kertovat, mitä näkevät kuvassa.

Lappujen sisältö:

- a) Kukoistava maaseutu. Harlekiini vetää sirkusvaunua, jonka kyydissä istuu Colombine nyytteineen harlekiiniruutuisessa mekossa.
- b) Syysateinen pellonreuna, Colombine vetää sirkusvaunua ja Harlekiini istuu kyydissä. Harlekiiniruudut ovat haalistuneet.
- c) Aamuyö, pakkanen, lunta, täysikuu. Harlekiini nukkuu, Colombine valvoo Pierrot'n kirje kädessään.

Hyvä. Missä on näyttämö, missä yleisön paikka?

Ennen kuin aloitamme kuvien katsomisen, muistutan, että yleisön tehtävä on tehdä havaintoja kuvasta ja kertoa, mitä kaikkea siinä näkyy. Erilaiset tulkinnat kuuluvat asiaan. Kyseessä ei siis ole arvauskilpailu siitä, mitä tehtävälapussa luki, vaan tarkastelemme yhteisesti, mitä kaikkea kuvissa voi nähdä.

Ryhmä a), tulkaa tänne näyttämölle. Yleisö odottaa silmät suljettuina, kunnes olette saaneet rakennettua kuvanne valmiiksi. Kun olette valmiita, antakaa yleisölle lupa avata silmät. Ja yleisö, heti kun avaatte silmänne, saatte alkaa kuvailla ja pohtia ääneen sitä, mitä näette kuvassa. Olkaa hyvä.

Ja niin edelleen, kunnes kaikkien ryhmien kuvat on käyty läpi.

Hyvä! Kiitokset kaikille kuvista, ja yleisöille kiitos tulkinnoista!

B. Kolme kuvaa tapahtumien kulusta, VAIHTOEHTOISET TOTEUTUSTAVAT:

B.1. Kuvat voidaan tehdä myös koko ryhmän improvisaationa piirissä. Tässä tapauksessa osallistujia ei jaeta ryhmiin eikä tehtäviä anneta lapulla, vaan ohjaaja antaa tehtävät koko ryhmälle suullisesti yksi kerrallaan.

Jatketaan tarinaa eteenpäin kolmen tilannekuvan avulla. Tulkaa piiriin. Sovelletaan harjoitetta Olen puu, olen omena. Minä kerron paikan ja tilanteen, ja teidän tehtävänne on muodostaa piirin keskelle kuva paikasta ja tilanteesta samalla tavoin kuin harjoitteessa Olen puu, olen omena. Kuvat saavat sisältää liikettä ja ääntä, ja kuvaan voi liittyä juuri niin monta henkilöä kuin tuntuu tarpeelliselta. Kun kuva on valmis, eli kun siihen ei enää tule lisää osallistujia, minä painan kuvitteellista kameran laukaisinta. Sen jälkeen kuva purkautuu ja osallistujat palaavat takaisin paikoilleen piiriin.

Tehdään kuva a): Kukoistava maaseutu. Harlekiini vetää sirkusvaunua, kyydissä istuu Colombine nyytteineen harlekiiniruutuisessa mekossa. - (Klik!)

Tehdään kuva b): Syysateinen pellonreuna. Colombine vetää sirkusvaunua ja Harlekiini istuu kyydissä. Harlekiiniruudut ovat haalistuneet. - (Klik!)

Tehdään kuva c): Aamuyö, pakkanen, lunta, täysikuu. Harlekiini nukkuu, Colombine valvoo Pierrot'n kirje kädessään. – (Klik!)

Hienoa, kiitoksia kaikille osallistumisesta!

B.2. Kuvat voidaan tehdä myös niin, että ohjaaja jakaa ryhmän kolmeen osaan, antaa pienryhmille tehtävät lapuilla, ja pienryhmät improvisoivat kuvansa ensin keskenään Olen puu, olen omena -harjoitteen avulla. Kun kaikki ryhmät ovat valmiita, kuvat näytetään yksi kerrallaan piirin keskellä niin, että kuva rakentuu yleisön silmien eteen vähä vähältä, kaikille tutulla tekniikalla.

Kuvat puretaan samalla tavoin kuin vaihtoehdossa B. 1.: ohjaaja painaa kuvitteellista kameran laukaisinta, ja sen jälkeen osallistujat palaavat paikoilleen piiriin.

Lappujen sisältö (sama kuin toteutustavassa A.):

a) Kukoistava maaseutu. Harlekiini vetää sirkusvaunua, jonka kyydissä istuu Colombine nyytteineen harlekiiniruutuisessa mekossa.

- b) Syyssateinen pellonreuna, Colombine vetää sirkusvaunua ja Harlekiini istuu kyydissä. Harlekiiniruudut ovat haalistuneet.
- c) Aamuyö, pakkanen, lunta, täysikuu. Harlekiini nukkuu, Colombine valvoo Pierrot'n kirje kädessään.

Hienoa, kiitoksia kaikille kuvista ja yleisönä olemisesta!

5. Colombine lukee Pierrot'n kirjeen

Tarinassa ollaan siis tilanteessa, jossa Harlekiini nukkuu, ja Colominella on kädessään Pierrot'n kirje. On aamuyö, pakkanen, täysikuu.

Noustaan tai jäädään seisaalleen.

Kuunnellaan, mitä kirjeessä lukee. Kuka lukisi kirjeen ääneen? Hyvä, tästä saat tekstin (alla oleva sininen teksti on kopioitava etukäteen erilliselle paperille).

Kuunnelkaa ensin ohjeet.

Ennen kuin X alkaa lukea kirjettä, siirrytään kaikki tilaan niille paikoille, joissa olimme, kun teimme Pierrot'n yökoneen. Hyvä. Aluksi kone ei ole käynnissä, mutta kun viittaan kädelläni ylöspäin, liike ja ääni alkavat, ensin hiljaisina.

(Viittaa kädellään hiukan ylöspäin.) Kone käynnistyy. Hyvä. Jatkaa vain.

Käden asentoa ja liikkeen nopeutta säätelämällä voin säädellä koneen käynnin voimakkuutta.

Harjoitellaan tätä. (Viittaa kädellään hiukan lisää ylöspäin jne. erilaisia voimakkuuksia kokeillen.)

Hyvä. Ja kun viittaan kädelläni nopeasti alaspäin, näin, niin kone vaikenee kokonaan. Kun sitten viittaan taas ylöspäin, liike ja ääni alkavat uudelleen. - Hyvä!

Kun X lukee kirjettä, me muut teemme Pierrot'n yökoneen. Seuratkaa käteni liikkeitä ja toimikaa niiden mukaan - myös sen jälkeen, kun kirje päättyy.

Onko valmista? Aloitetaan.

X lukee:

Colombine! Älä jätä minua! Älä hullaannu Harlekiinin keinotekoisii väreihin! Ne ovat myrkyllisiä ja pahanhajuisia, ja lohkeilevatkin vielä! Minulla on omat värit. Ja ne ovat oikeita ja syviä värejä.

(Ohjaaja käynnistää koneen.)

Haluan kertoa sinulle yön salaisuudet. Minun yöni ei ole musta, se on sininen. Ja sitä sinistä voi hengittää. Minun uunini ei ole musta, se on kultainen! Ja sitä kultaa voi syödä! Väri, jota minä valmistan, on silmälle iloksi. (Ohjaaja alkaa sammuttaa konetta vähitellen.)

Lisäksi se on paksua, ravitsevaa, se tuoksuu hyvältä, se on kuumaa, ja siitä tulee kylläiseksi.
Rakastan ja odotan sinua, Pierrot.

Ohjaaja: Sininen yö, kultainen uuni, aitoja värejä, joita voi hengittää ja syödä. Niissäkö Pierrot'n salaisuus piili? (Ohjaaja käynnistää koneen ja säätää käynnin vähitellen voimakkaammaksi ja voimakkaammaksi, kuitenkin siten, että äänet pysyvät miellyttävinä. Lopuksi hän sammuttaa koneen kertaheitolla.)

Leivintuvan tuuletusaukosta siivilöityy katukäytävälle kultainen, värähtelevä valo.

Colombine on palannut Pierrot'n luo.

Hienoa, kiitos!

Siirrytään piiriin ja istuudutaan hetkeksi lattialle. Mitä ajatuksia Colombinen ratkaisu herättää?
Kerätään ajatukset talteen seuraavaa työskentelykertaa varten. (Ohjaaja kirjaa ajatukset ja avoimiksi jäävät kysymykset muistiin esim. puhtaaseen fläppipaperiin.)

6. Hetken merkitseminen

TAUKO